

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Kossuth Lajos-tér 9. szám.
Postatakarékpénztári csekk száma: 15710.

Szerkesztő:
FORGÓ FERENC

ELŐFIZETÉSI ÁR HAVONTA: helyben 50 f.,
vidékre 70 f. Hirdetések milliméter soronként 5 f.,
szövegközötti reklámhír és nyiltér sora 20 f.
— Állandó hirdetőinknek árendegedmény. —

A kisebbségek Romániában

Írta: *Báró Perényi Zsigmond* koronaőr, orsz. gyűl. képviselő

Kálváriát jár Romániában minden kisebbségi nép, de egyik sem olyan gyötrelmeset, mint a magyar. A Párizsban kötött szerződésnek a kisebbségek védelméről szóló 9. cikke Romániát illetően így szól: „Azok a román állampolgárok, akik faji, vallási, vagy nyelvi kisebbséghez tartoznak, jogilag és ténylegesen ugyanazt a bánásmódot és ugyanazt a biztosítékokat élvezik, mint a többi román állampolgárok.” A 11. cikk a következőket mondja: „Románia hozzájárul ahhoz, hogy az erdélyi székely és szász közsületeknek, a román állam ellenőrzése mellett, vallási és tanügyi kérdésekben helyi önkormányzat engedélyeztessék.” Noha, ez a helyi önkormányzat semmiféle vonatkozásban meg nem valósult.

Nézzük a kisebbségi iskolákat. A kisebbségi lelkészek és a román papok államsegélye közt óriási különbség van, épp így jóval kisebb államsegély jut a kisebbségi iskolák számára. Ez az összeg 1930-ban 25 millió lei volt, 1931-ben 20 millióra csökkentették, de még azt sem fizették ki, 1932-ben pedig egyszerűen törölték a magyar kisebbségi iskolák államsegélyét. Pedig a román kormány annál is inkább kötelessége lett volna támogatni a magyarnyelvű felekezeti iskolákat, mert a magyar egyházaktól hatalmas birtokokat sajátított ki anélkül, hogy kártérítést fizetett volna. Az erdélyi református egyháztól például 24.000 holdat vett el, amelyből 8500 hold föld épen az iskolák fenntartására szolgált.

1933-ra a román költségvetésben a szász és sváb felekezeti iskolák támogatására mégis 4.500.000-et vettek fel, ugyanakkor a magyarok semmi segínyt nem kaptak. De a városoknál ugyanígy van. A tulajdonképpen magyar lakosságú Kolozsvár városi tanácsától a román kulturintézmények 60 milliót, a magyar kisebbségi kulturintézmények pedig csupán 3 milliót kaptak összesen tíz év alatt.

A Párizsban kötött kisebbségvédelmi szerződés 8. cikkének harmadik bekezdése így szól: „Egyetlen román állampolgár sem korlátozható bármely nyelv szabad használatában a magán, vagy üzleti forgalomban.” Hogy ezt a szabályt hogyan tartják be, erre száz példát tudnék felhozni, de csak egyet említek meg.

Greco Juon, a szatmári felsőkereskedelmi iskola igazgatója megtiltotta a magyar diákoknak, hogy az utcán anyanyelvükön beszéljenek, s ennek a parancsnak megszegése miatt három magyar tanulót anélkül, hogy őket kihallgatta volna, az igazgató egy évre az ország valamennyi iskolájából kizárta parancsszegés címén. Megjegyzem, hogy Szatmár ma is majdnem egészen magyar lakosságú város.

Noha az említett kisebbségi szerződés 8. cikkének harmadik bekezdése szerint egyetlen román állampolgár sem korlátozható bármely nyelv szabad használatában az üzleti forgalom terén, ennek ellenére, azok után a cégtáblák után, amelyeken a román mellett idegen nyelv is szerepel, nyolcszorosán több adó fizetendő, mint a csakis román feliratu cégtáblák után.

Ami az iskolákat illeti, a tisztviselők és nyugdíjasok gyermekeit csak állami iskolába adhatják. A magyar egyházakat és

iskolákat kulturális alapítványaiktól a földreform címén megfosztották. Az 1542 óta fennálló máramaros-szigeti főgimnáziumot 1921 tavaszán bezárták s ugyanebben az évben a kolozsvári ref. tanárképzőt is bezárták.

Közvetlenül a vizsgák előtt a *dési, fogarasi, tordai és szatmári* főgimnáziumok nyilvánossági jogát megvonták. Felekezeti iskolába más vallású tanuló nem vehető fel, ott más vallású tanerő nem taníthat. Magyar felekezeti iskolákban magántanulók nem vizsgázhatnak. A magyar felekezeti iskolák államsegély iránti kérését a román kormány következetesen visszutasítja. A magyar felekezeti tanítók és tanárok nyugdíjigényét a román állam nem ismeri el. A magyar iskolák tanerőit szigorú románnyelvű vizsgára kényszerítik és elégtelen nyelvtudás miatt, nyugdíj nélkül azonnal elbocsátják.

Az összes magyarnyelvű óvodákat még 1923-ban megszüntették. Az állami iskolák magyar ifjusági és tanári könyvtárát megsemmisítették, a nagykarolyi piarista főgimnáziumot 1923-ban államosították azzal, hogy magyar tannyelvű maradjon, de utóbb román tannyelvűvé tették. 7000 kötetes könyvtárát a padlásra vitték, ahonnan utóbb elhurcolták és a kitéptett könyvlepkákba csomagolták Nagykarolyban áruikat a kereskedők. Ilyen sorsra jutottak a többi államosított magyar iskolák könyvtárai is.

A kisebbségi szülők felekezeti iskolába gyermekeiket addig nem irathatják be, amíg az állami iskola román igazgatójától erre engedélyt nem kapnak. Az 1924. évi elemi oktatási törvény törvényesíti a hírhedt kulturzónát, amely Bihar, Szilágy, Szatmár, Maros-torda, Torda-aranyos, Udvarhely, Csík, Háromszék és Hunyad megyék területére terjed ki. E megyékben az államosított magyar felekezeti iskolákhoz magyarul nem tudó tanítókat neveznek ki 50 százalékkal magasabb fizetéssel és ezek a tanítók 10 hektár ingyen földet is kapnak, ha a románosítás terén eredményeket tudnak felmutatni.

Elkészült az új városi költségvetés 105 százalékos pótdadó szükséges a hiány eltüntetésére

A héten fogja tárgyalni Csongrád város képviselőtestülete a miniszteri rendeletnek megfelelően augusztus hónap folyamán összeállított jövőévi városi költségvetést, amelyet dr. Herke László, polgármesteri teendők végzésével megbízott h. polgármester és Leykauff Ágoston h. főszámvevő terjeszt a közgyűlés elé.

Az 1934. évre szóló költségvetési előirányzatok teljesen simulnak a mai nehéz idők által diktált szabályhoz: takarékosnak lenni még a legkisebb részletekben anélkül, hogy a költségvetés realitása meg ne inogjon. A takarékoság elve vonul végig az összes tételeken és nem egy esetben fájdalommal kell néznünk a számsorokra, amelyek a városnak szinte példátlanul szűk anyagi lehetőségeiről beszélnek. Ez és a fennálló törvényes rendelkezések annyira megkötötték a költségvetés összeállítóinak kezét, hogy a költségvetést bírálat tárgyává tenni alig lehet.

Az 1925. évi márciusi érettségi törvény szerint a magyar tanulók államilag kinevezett, magyarul egyáltalán nem tudó bizottsági tagok előtt kénytelenek vizsgázni, aminek következtében a vizsgán nem egyszer háromnegyedrésztük elbukik.

Az 1926. évben kiadott miniszteri rendelet intézkedik a hírhedt *névelemzésről*. E szerint a szülők nyilatkozata nem irányadó abból a szempontból, hogy gyermekük milyen nemzetiségű, hanem magyar nyelvű felekezeti iskolákban külön felügyelők ellenőrzik a származási és ők állapítják meg önkényesen a gyermek anyanyelvét.

Az 1929. évig, tehát a román imperium 10 esztendeje alatt, a magyar nyelvű oktatás teljesen kiszorult: 2632 elemi, 110 polgári, 48 főgimnáziumi, 20 tanítóképző, 24 felsőkereskedelmi, 1 egyetemi, 4 akadémiai, 4 polgári képző és 1 tanárképző tanintézetből. A megszünt magyarnyelvű tanintézetekhez számítható még 645 megszüntetett óvoda, 280 nyári, 59 állandó gyermekmenhely, 1002 gazdasági, 3561 általános ismétlő iskola, 194 ipar- és kereskedő tanonciskola, 14 földműves, 10 női, 17 ipari szakiskola és még több más intézet. Az 1930/31. évben a Romániához csatolt közel 2 milliónyi magyar lakosságú részen összesen 826 elemi, 21 polgári, 17 főgimnáziumi, 7 tanítóképző és 4 felsőkereskedelmi iskola maradt meg magyarnak.

Az is nagy tévedés, hogy az agrárreform csak a nagybirtokost súlytotta. Erdélyben *egyholdas, sőt félholdas magyar kisbirtokosokat is kiforgattak földieikből* és a magyar közbirtokossági javakat is mindenütt elkobozták. Elvették a csiki székely közjótékonsági és kulturális célokot szolgáló 62.000 holdnyi birtokközösséget, de ugyanakkor meghagyták az ugyanolyan jogi természetű naszói és karánsebesi román közbirtokosságnak többszáz ezer holdnyi birtokát. Elvették a magyar és a szász egyházak vagyonát, a szászok püspökének minden tiltakozása ellenére. A magyar kisebbségtől még templomokat is vettek el: a kolozsvári minorita templomot és a maroszentimrei templomot, talán azért, hogy ezzel is kevesebbet imádkozhassanak — a magyar feltámadásért!

Ami megtakarítható és nélkülözhető volt, azt már az elmúlt év folyamán ugys lefaragták és hogy ezen túl is sikerült a kiadásoknál több mint 30.000 P megtakarítást eszközölni, azt külön érdemnek kell betudni. De hogy ez mennyire szükséges volt, azt igazolja, hogy a bevételek is 84 ezer pengőn felüli csökkenést mutatnak. Az adott helyzetben tehát aligha tehet valaki is szemrehányást a város gazdálkodása ellen, különösen nem akkor, ha tekintetbe vesszük, hogy nálunk jóval tehetősebb forgalmasabb városok küzdenek óriási anyagi nehézségekkel.

Számszerűen a helyzet végeredményben így alakul, hogy az 526,207 P-t kitevő szükségletre a fedezet 322,934 P, a pótdadó által fedezendő különbözet 6 százalékos keresetiadó kivetése mellett 203,273 P, ami 193,690 P 70 filléres adóalap után 105 százalékos pótdadó kivetését tette szükségessé.

Gróf Széchenyi István eszméjének megvalósulása száz év után

Irta: Dr. Kunczer Béla

Pontosan száz évvel ezelőtt, 1833-ban született meg az a gondolat a legnagyobb magyar, Széchenyi István gróf agyában, amely most pár napon belül a megvalósulás stádiumába kerül. Hajóút a Tiszán s ezzel kapcsolatban a Tisza-vidék gazdasági problémáinak s bajainak megoldása, a szerzett s leszűrt tapasztalatok alapján.

Száz évig szunnyadt a nagy eszme, míg most kormányunk megértése folytán újra a maga teljes aktualitásában lép az érdeklődés s a tényleges megvalósulás útjára.

Tokaj lesz a kiindulási-hely, honnan a fehéren-karcsu hajó el fog indulni. A hajó utasai kormányunk tagjai, azon férfiak, kik valamennyien a szívükön hordják égető problémáink megoldását, szociális bajainknak orvoslását.

Mi, csongrádiak nagyon sok reménnyel és várakozással nézünk eléje ennek a rank nézve talán legjelentősebb hajó-utnak megvalósulása elé. Mennyi értéket, mennyi munkaalkalmat jelent nekünk a Tisza — mindannyian tudjuk — s vajjon mennyi eddig még kiaknázatlan s elrejtett kincs és érték kerülhet most ismét felszínre. Szinte beláthatatlan perspektívákat nyithat meg számunkra

ezen út. A mai gazdasági élet lüktető irama könyörtelenül letiporja a versenyben gyengébb felet. A magyar buza s így elsősorban a Tisza-vidéki buza versenyképességét, hihetetlen módon fokozná az olcsó víziút. A Duna—Tisza csatorna rég vajdó kérdése kapcsolódik itt be s esetleg egy döntő lépéssel fog ezen úttal kapcsolatosan megoldása felé előbbre jutni. Hogy ez mennyire bennünket érintő kérdés, felesleges külön hangsúlyozni. A csongrádi kubikosok, akik az egész kontinensen egyöntetűleg elismerve, mint földmunkások egyedülállóak, de akik most ezen kiváló képességeik dacára, tétlenségre vannak kárhoztathatók, oly kereseti lehetőségre tennének szert, mely kárpótolná a mai válságos viszonyok miatt elszemvedetékért őket. De nem csupán nekünk csongrádiaknak, hanem az egész országnak gyökeres orvoslást jelentene a munkanélküliség rémének legyőzését illetőleg, ezen probléma megoldása.

Reménykedve várjuk tehát mindnyájan, hogy a fehér hajó elinduljon a mi folyónkon a kanyargó Tiszán, elinduljon egy kibontakozó Magyar Jövő felé s beváltsa a hozzá fűzött sok-sok reménységet.

Hosszasan tárgyalt a villanybizottság a szentesi kiküldöttekkel

Szombaton délelőtt ismét tárgyalásra ült össze a csongrádi villanybizottság, hogy a villanyszerződés első 25 évének lejártával előállott helyzetet ismételtén megvitassa. A bizottság ülésén résztvettek Szentes város képviselőiben dr. Négyessi Imre Szentes polgármestere, Cseuz Béla műszaki tanácsos és Stammer Ákos dr. főszámvevő.

Érdemes határozatra természetesen nem került sor, az inkább informatív jellegű tanácskozások során a csongrádi bizottság ismertette azokat a kívánságokat és feltételeket amelyek mellett a szerződés meghosszab-

bitásáról szó lehet. Ezeket a kívánságokat, amelyek lényegükben megegyeznek a szerződésben eddig is biztosított, de a villamosmű által részben, vagy egészben negligált kikötésekkel, a szentesi kiküldöttek látható érdeklődéssel vették tudomásul és az erről szóló adatokat magukkal vitték. Tekintettel arra, hogy idő bőségesen áll rendelkezésre, nem valószínű, hogy a szentesiek a csongrádi feltételek megtárgyalásával nagyon siessenek.

A bizottsági ülés délután fél 2 órakor ért véget, amely után a szentesi kiküldöttek autón Szentesre tértek vissza.

Az ifjuság Csongrád gyümölcsstermeléséért

Alig hangzott el a Csongrádi Ujság felhívása a csongrádi ifjusághoz a csongrádi gyümölcsstermelés modern alapokra fektetése ügyében, máris számos érdeklődésre kellett felvilágosítást adnunk. Kétségtelen jele ez annak, hogy a csongrádi gyümölcsstermelőket az ideai év tanulságai végre felrázták letargiájukból és diadalmaskodik végre az idők parancsszavára kialakult felfogás: *össze kell fogni és szaktudással, összetartással meg kell teremteni a jövőben az egységes csongrádi gyümölcsfrontot.*

Mi elsősorban az ifjusághoz, a csongrádi szőlőbirtokosok fiaihoz intéztük felhívásunkat abban a meggyőződésben, hogy az ifjuság mindig fogékonyabb, lelkesebb az ilyen megmozdulások iránt. Reményünkben nem is csalódtunk és az eddigi siker arra ösztönöz, hogy az akciót minél inkább kiszélesítve, azt minden csongrádi érdeklődő számára hozzáférhetővé tegyük.

Az akció első állomása a téli 6 hetes gyümölcsstermelő tanfolyam lesz. Mindenekelőtt való a szaktudás, a hozzáértés: ezt az elvet tartjuk szem előtt, ezért a Téli Gazdasági Iskola útján a tél folyamán a minisztériumból szakelőadó jön városunkba, aki a gyümölcsstermelés és értékesítés összes fogásaira kioktatja a résztvevőket. *A tanfolyam teljesen díjtalan, a résztvevők száma egyelőre még nincs korlátozva.* A tanfolyam a január—február hónapokban lesz megtartva a Téli Gazdasági Iskolában. A tan-

folyam befejezéséről egy 3 napos oltási-kurzus van tervbevéve.

Hogy mit jelent a gyakorlati értéke ennek a tanfolyamnak, azt majd az eredmények mutatják meg. Itt csupán annyit, hogy amikor felhívásunkat elsősorban az ifjusághoz intéztük, ez nem jelenti azt, hogy idősebb érdeklődők a tanfolyamon nem vehetnének részt. A tanfolyam nem exkluzív, *mindenki részvehet*, aki a gyümölcsstermeléssel foglalkozni kíván, korára, iskolai végzettségére való tekintet nélkül.

Tekintettel arra, hogy — mint lapunkban már említettük — Csongrád gyümölcsstermelési központ a megyében és ennek székhelye a Téli Gazdasági Iskola, a gyümölcsstermelési szerekhez is sokkal könnyebb lesz hozzáférni, mint más helyeken.

Ki kell tehát használnunk a helyzet nyújtotta előnyöket és tömegesen kell jelentkezniünk mielőbb a téli 6 hetes gyümölcsstermelési tanfolyamra! *Jelentkezni lehet a Téli Gazdasági Iskolában, lapunk szerkesztőségében, a Széchenyi Szövetségben, Táborossy Jánosnál vagy ifj. Forgó Lászlónál (Andrássy-ut 11 szám.)*

HASZNÁLT
TANKÖNYVEKET
VESZ ÉS FÉLÁRON AD
A SZILBER-KÖNYVKERESKEDÉS

Tájékoztató szülői értekezlet a reál-gimnáziumban

Szeptember 3-án jövő vasárnap a reál-gimnázium tornatermében tájékoztató szülői értekezlet lesz, amelyre az összes érdekelt szülőket ezúton is meghívja az igazgatóság. Főleg az elemi iskolából a gimnáziumba lépő gyermekek szülei részére fog részletes és kimerítő tájékoztatást nyújtó előadást tartani az intézet új igazgatója, *Vaszilits Pál*. Ezekon kívül is meghív és szívesen lát az igazgatóság minden tanügybarátot, szülőt és érdeklődőt a szülői értekezleten.

Az értekezlet a jövő vasárnap, szeptember 3-án délelőtt 9 órakor lesz a gimnázium tornacsarnokában.

Tíz százalékkal csökkentik a buza és a rozs vasuti viteldíját

Ma életbe lép az olcsóbb tarifa

Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszterhez kérdést intéztek, hogy a kereskedelmi tárca körében várható-e és milyen intézkedések a gabonaértékesítés előmozdítása tekintetében. A kereskedelemügyi miniszter a következőket mondotta:

— Meg vagyok győződve, hogy azok a megállapodások, amelyeket gabonatermelésünk feleslegének külföldi elhelyezése érdekében létesítünk, így különösen részemről legutóbb Romában folytatott tárgyalások is rövidesen érezteim fogják kedvező hatásukat. Hozzá fog járulni ehhez az intézkedésem, hogy a minisztertanács hozzájárulása alapján utasítottam a m. kir. Államvasutakat, hogy a buzara és rozsra vonatkozó, már korábban lényegesen csökkentett vasuti viteldíjat ma vasárnaptól kezdve további tíz százalékkal szállítsák le.

Boroshordók

keveset használtak literenként 8 fillérért, újak legerősebb 16 literesből készültek literenként 12 fillérért órási raktár miatt eladó.

Gärtner Simon és Fia iroda Visegrádi-utca 23. eladási raktár Budapest, Dohány-utca 77. szám.

Százezres tömeg részvételére számítanak a TESz nemzeti munkahetén

A Társadalmi Egyesületek Szövetsége nagy és jöleső meglepetést készít elő az ország és a főváros számára. Tavasszal megkezdett munkáját ez ebben az első nagy esztendőben seregszemlével tetőzi be. Nemzeti Munkahét című hatalmas országos méretű propagandanapok rendezését határozta el október 14—22 közötti időben. A Nemzeti Munkahét a különféle foglalkozási ágak társadalmi munkájának kétfogása lesz, amelyet szellemiekben a TESz országos nagy kongresszusa munkaeredményekben pedig a magyar agrárstermelés, az ipar és a kereskedelem látványos bemutatója fog reprezentálni.

Hogy ez a demonstráció milyen hatalmas lesz, mutatja az, hogy Szörtsény József dr. országos ügyvezető-elnök és Lányi Árpád ezredes, országos igazgató meghívására az összes foglalkozási ágak érdekeltségei, kamarák, szövetségek lelkesen jelentettek be részvételüket a nagyjelentőségű akcióban. A rendezőbizottság több ezer hölgy- és férfitagja biztosítja a sikert. A vidékről százezres tömeg felözlését jelenti a fővárosban az ünnepség, amelynek alkalmával a TESz országos zászlojának felszentelési ünnepét is megtartja. A kongresszus és a Nemzeti Munkahét gazdag programja rövidesen nyilvánosságra kerül.

DÖNTŐ SIKER ŐSZIEK TRÁGYÁZÁSÁNÁL

PÉTI SÓ

FIZETÉSI KEDVEZMÉNYEK

Kérjen **azonnal** árajánlatot

PÉTI NITROGÉN NÜTRÁGYAGYÁR RT., Budapest, V, Nádor-utca 21
 vagy körzetképviselőnknel:

SZABÓ JÓZSEF SZEGED,

HUNYADY-TÉR 3. SZÁM.

Meghosszabbítják a gazdatoratóriumot. A gazdák fizetési halasztását tudvalevően a 6300-as számú kormányrendelet szabályozza. Ennek a rendeletnek az érvénye október 31-ével megszűnik, ennél fogva véget ér a gazdáknak nyújtott moratórium is. Az újabb moratóriumra vonatkozó tárgyalások a jövő héten kezdődnek. Tizenkéttagú bizottság vesz részt a tanácskozásokon, 6 tagot a bankok, 6 tagot a mezőgazdák delegáltak. A bizottság tárgyalásain Imrédy pénzügyminiszter fog elnökölni. Az kétségtelen, hogy a gazdatoratóriumot október 31. után is meg fogják hosszabbítani, csak az a kérdés, hogy a feltételek mennyiben változnak.

Időszerű kérdések

A magyar csodabuzza vetőmagja

A háború alatt az amerikai liszt kiszorította a világpiacon az addig leghíresebb és legkedveltebb magyar finom lisztet, amelyet az angolok „magyar virág” elnevezéssel tiszteltek meg utólrhetetlen minősége miatt. Azóta a magyar buza nagyszerű minősége, amely a magyar liszt híret és kelendőségét megalapozta, az összeomlás utáni időben tagadhatatlanul visszafejlődött és az amerikai manitoba a világ gabonapiacain fölébe kerekedett a magyar buzának. A földművelésügyi minisztérium néhány év óta nagy munkát fejtett ki a buza minőségének visszaállítására. Ezt a szívós munkát most a legfényesebb siker koronázta, amint ezt a legújabb vizsgálatok bizonyítják.

A földművelésügyi minisztérium ugyanis a múlt év őszén az ország különböző vidékein fekvő 350 gazdaságnak minőség-buzavetőmagot osztott ki. Az ebből a vetőmagból származott idei buzatermés átlagmintái most kerültek részletes vizsgálat alá. Ez a vizsgálat meglepő eredményeket állapított meg.

URÁNIA

HANGOS MOZI

Szombaton, aug. 26-án este 9 órakor és vasárnap, 27-én d. u. 5, 7 és este 9 órakor
MAGYAR HANGOS HIRADÓ.
SPREEWALD. Hangos kulturfilm.
FOX VILÁGHIRADÓ.

Janet Gaynor és Charles Farrell
 legújabb filmje:

Katinka, hol jártál az éjjel?
 Amerikai vigjáték 10 felvonásban.

Kiderült, hogy a kiosztásra került minőség buzavetőmag termésének hektóliter sulya 81—86.5 kilogramm között mozog, vagyis 81 kilogrammnál könnyebb fajsúlyu buza ebből a vetőmagból egyáltalán nem termett. A vizsgálat összes eredményeinek egybevetése azt igazolja, hogy a kiosztott minőségi buzavetőmag terméséből örölhető liszt, tekintet nélkül arra, hogy a buzát mely országországban termelték, 78 százalékban megfelel az elsőosztályu manitoba buza minőségi kellekének. De a hátralevő 25 százalék is az utóéresi folyamat befejezése után annyira megjavul, hogy eléri az előbbi 78 százalék minőség fokát.

Megvan tehát a lehetősége minden gazdának arra, hogy az elsőrendű manitoba-buza minőségének teljesen megfelelő buzát termelhesse. Hogy ez országos érdekből mily fontos azt nem kell bővebben magyarázni. A buza jelenlegi nehéz külföldi értékesítési viszonyai közepette elsőrendű fontosságú az, hogy a külföldi piacokat csupán a legkiválóbb minőségű búzával keressük fel. A manitoba-minőségnek megfelelő magyar buzát még azok a külföldi államok is szívesen megveszik, amelyek nem szorulnak buzabehozatalra, de amelyeknek az örlemények feljavítása céljából szükségük van elsőrendű búzával való keverésre. Az a magyar gazda tehát, aki a nagyszerű minőség-vetőmagból termeli a jövőben buzáját, számíthat arra, hogy termését előnyösen exportálhatja.

A magyar gazda tehát saját érdekében cselekszik, ha átér a minőség-buza termelésére és e célból a kipróbált minőség-buzamagot veszi igénybe. A földművelésügyi minisztérium rendelkezésére 2500 vagon ilyen csoda-buzavetőmag áll a magyar mezőgazdaság rendelkezésére, amely mennyiséget akár kedvezményes készpénzár ellenében, akár pedig csere útján vehetik igénybe a termelő gazdák. Minthogy a vetési idő már közeledik, nagyon ajánlatos hogy az ilyen vetőmagot igénylő gazdák igénybejelentésükkel mielőbb forduljanak a Növénytermelési Hivatalhoz (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.) amelyet a földművelésügyi miniszter e vetőmag kiosztásával megbízott.

Csakis az a gazda fog boldogulni, aki a minőségi versenytermelésre rendezkezik be és olyan minőség-buzát fog termelni, amelynek külföldi értékesítése is biztosítva van.

Városunkban az idei évben a csongrádi m. kir. téli gazdasági iskola ismét özszeírja a buzavetőmagigényléseket s teljesen ingyen elvégzi a vetőmagbuza idehozatalával felmerülő dolgokat. Az egységes buza a Székács 1055 számú fajta. Ára a leszállítás napját megelőző hét budapesti 80-kg-os fajsúlyu tiszavidéki buza tőzsdei középára és 3 P a bolettáért. Szállítási költséget, nemesít felárat az állam viseli, csak még zsákkölcsöndíjban kell fizetni mázsánként 24 fillért.

A jelentkezési határidő ugyan még július 31-én lejárt, azonban a csongrádi m. kir. téli gazdasági iskolában lehet még jelentkezni a buzavetőmagért **szeptember hó 6-ig.** A jelentkezéskor be kell fizetni a 3 pengő bolettáarat és a zsákkölcsöndíjat, míg a buza ára átadáskor fizetendő.

Nagy gazdaérdeklődés, hogy minden eszközzel elősegítsük a magyar buza árának emelkedését, ez is egyik eszköz erre, felhívunk tehát mindenkit, hogy egyöntetű minőségbuzát termeljen. Minél többen vesznek ebben részt, annál hamarabb és biztosabban jöhet meg az eredmény.

SPORT.

Szentesi kombinált - CsAK

Az elsőosztályuságát visszanyert CsAK-nak mára már kisorsolt elsőosztályu bajnoki mérkőzése volna Kecskeméten, de az Észak-Dél válogatott mérkőzés miatt a KAC kérte a mérkőzés elhalasztását.

Emiatt a CsAK ma erős tréningmérkőzést tart egy erős szentesi kombinálttal, hogy a vasárnap! UTC elleni mérkőzésen megfelelő meccstréningre készüljön fel. Az aggodalmaskodók megnyugtatására közöljük, hogy a Rákóczi panasza ellenére sem forog veszélyben a CsAK elsőosztályusága, mert a szeptember végén összeülő országos tanács vizsgálható érvényű határozatot nem hozhat. A CsAK-nak pedig akkor már több lejátszott elsőosztályu bajnokija lesz, miután a DLASz hivatalosan is értesítette a CsAK vezetőségét, hogy a sorsolásban X-el jelzett csapat az elsőosztályban a CsAK.

A sorsolás különben a CsAK-ra nézve igen kedvező, mert a három első mérkőzését idehaza játsza a CsAK az UTC, SzVE és SzTE ellen, — tehát olyan ellenfelek ellen, amelyeket hazai közönség előtt nem lesz erejét felülmúló feladat legyőzni.

Értesítés.

Tóth Dénes és neje, a csongrádi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság 2784/1933. sz. végzése alapján, az 1881. LX. t.-c. 144., 146. és 147. §§. értelmében, a Kossuth-tér 15. számú házukat önkéntes bírói árverésen eladják.

Az árverés **f. évi augusztus hó 29-én d. e. 8 órakor** lesz a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében.

A kikiáltási ár 15.905 pengő, mely összeg felénél alacsonyabb áron az ingatlant eladni nem lehet.

Az Angol-Magyar Bank 3—4 ezer pengő kölcsönt rögtön folyósít a vevőnek.

Ugy az árverési feltételekről, mint a kölcsön biztosításáról felvilágosítást szívesen ad Tóth Dénes.

Építkezési anyagok legjobb beszerzési forrása

Az építkezni szándékozó közönséget értesítjük, hogy gyártelepünkön **falitégla, járda-tégla, 20/20-as, 30/30-as és 6 sarku padozat-tégla, kémény- és oszlop-tégla, sima- és idom nyersfalazat-tégla, kut-tégla, kemence-tégla, továbbá hornyolt és hódfarku tetőcserép** bármely mennyiségben a **legolcsóbb** gyári áron kapható. Mielőtt szükségletét beszerezné, győződjön meg személyesen gyártmányaink igen jó minőségéről, azok méreteiről és árainkról.

Telefon: 43. Mátray Építőanyaggyár Csongrád

555/1933. vght. szám.

Árverési hirdetés.

Dr. Buk József ügyvéd által képviselt Kollát Lukács János st. javára csongrádi lakos ellen 735 P tőke és több követelés járulékaik erejéig csongrádi kir. járásbíróóság 1933. évi Pk 1219/1. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1933. évi január hó 28-án lefoglalt 1500 P-re becsült ingóságokra csongrádi kir. járásbíróóság fenti számú végzésével az árverés elrendeltét, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a következő megnevezett, továbbá a foglalási könyvből ki nem tűnő más foglaltatott javára is, az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és **ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs**, — végrehajtást szenvedő lakásán, Csongrádon, Mámái-dűlő 1103. sz. tanyán leendő megtartására határidőtől **1933. évi szeptember hó 16. napjának délelőtti 9 órája** tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt hordók, borok, 1 kocsi, 1 borju s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánítt.

Csongrád, 1933. évi augusztus hó 20.

Szentmiklóssy András
kir. bírósági végrehajtó.

Aug. 27. vasárnap.

9.15 Hírek. — 10 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. — 11 Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. Majd: Bura Károly és cigányzenekara a Ketter-étteremből. — 1.45 His Master's Voice grammofonlemez. — 3 A m. kir. földmivelésügyi minisztérium rádió-előadás sorozata. — 3.45 Helyszíni közvetítés az evezős Európa-bajnokságokról. — 4.30 Moravék Endre előadása. — 5 Helyszíni közvetítés az evezős Európa-bajnokságokról. — 5.40 Bertha István szalonzenekara. — 7 Kosztolányi Dezső elbeszélése. — 7.30 Huszka Rózi énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 8 Pontos időjelzés, hírek, sport- és lóversenyeredmények. — 8.20 Hangjáték-előadás a Stúdióból. — 10.20 Időjárásjelentés, sporteredmények. Majd: Mocsányi-Lakos jazz-zenekar. — 11.15 Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara a Pátria-kávéházából.

Aug. 28. hétfő.

6.45 Torna. Utána: His Master's Voice grammofonlemez. — 10 Felolvasás. Közben: His Master's Voice grammofonlemez.

12.05 Mándits szalonzenekar. — 1.30 Leidenfrost Ica énekel, Szécsi Magda hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 3.30 A rádió diáklőrája. — 4 Arányi Mária előadása. — 5 Rácz Zsiga és cigányzenekara. 6.10 Andai Ernő elbeszélése. — 6.40 Palotai Vilmos gondokázik, zongorán kíséri Polgár Tibor. — 7.20 Pethes Sándor és Dénes György mókaestje. — 8 A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. — Pontos időjelzés, hírek. Majd: Veres Lajos cigányzenekara az Ostende-kávéházából, Kalmár Pál énekszámával. — 10.10 Időjárás-jelentés. — 10.45 Ember Nándor zongorázik. — 11.30 Veres Lajos és cigányzenekara az Ostende-kávéházából.

Aug. 29. kedd.

6.45 Torna. Utána: Odeon—Parlophon grammofonlemez. — 10 Felolvasás. Közben: Odeon—Parlophon grammofonlemez. 12.05 Eugen Stepat orosz balalajka zenekara. — 1.30 debreczeni Kiss Józsa és cigányzenekara. — 4 Hilbert Károly ifjúsági előadása. — 5 Moly Tamás előadása. — 5.30 Baranyi Lili zongorázik. — 6.10 Fazekas István előadása. — 6.40 Másfélóra szórakoztató zene. — 8.10 Pontos időjelzés, hírek. — 8.30 Kiss Lajos és cigányzenekara a Gellért-szállóból. — 9.50 Kerntlen-trió. — 10.15 Időjárás-jelentés. — 10.50 Máthé Elek dr. angolnyelvű előadása. Utána: Bachmann szalon- és jazz-zenekar a Rajna Parkból, Fekete Pál énekszámával.

Aug. 30. szerda.

6.45 Torna. Utána: Columbia grammofonlemez. — 10 Felolvasás. Közben: Odeon—Parlophon grammofonlemez. — 12.05 Columbia grammofonlemez. — 1.30 Az Egyetemi Énekkarok szőlőkvarterje. — 3.30 A rádió diáklőrája. — 4 Csengeri Ilonka meséi. — 5 Révész Béla elbeszélése. 5.30 Mándits szalonzenekar az Angol Parkból. — 6.40 Babay József elbeszélése. — 7.10 Szász Ila előadása. — 8 A szegedi társaság hangversenye. — 10 Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek, lóversenyeredmények. Majd Rácz József és cigányzenekara az Emkekávéházából. — 11.20 Láng—László Edit zongorázik.

Felolvas szerkesztő: Bartoss Károly. Felolvas kiadó: Szilber J. Antal.

Nyomatott a lap tulajdonos Szilber J. Antal könyvnyomdájában.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szóig 20 fillérért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a **Szilber-könyvkereskedés**.

Egy vagy két padoltszobás lakás mellék-helyiségekkel, vízvezetékekkel kiadó Jegenye utca 33. sz.

Megvételre keresek 8—10 méter cserepes épület anyagát és 4—500 méter drótkerítést. Cim Gözhajó-utca 2. 2-2

70 hold rét, tanyaépületekkel eladó. Pintér Árpád-utca 11. x1

Jegenye-utca 37. számú ház eladó. Értekezés ugyanott. 3-1

6 kocsi marhatrágya eladó Percel Mór 9. Felföldi Jánosnál.

Egy gyermekágy és egy csónak eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Apponyi-utca 19. számú ház örökáron eladó, Csemegi Károly-utca 1. szám alatt komfortos urilakás haszonbérbe kiadó. Mindkettő azonnal elfoglalható. Értekezni lehet Vincze János közművesmesterrel. 3-3

27 hold tanyástirtok elad, 3000 P-vel átvehető. Bővebbet Pintérnél. x1

22 és fél hold föld eladó vagy haszonbérbe kiadó; értekezni Erzsébet-utca 5. szám.

Vásár-utca 3. számú ház eladó. Értekezés ugyanott. 6-5

Jó fejős kecske eladó Fövényi-utca 26. sz. alatt, ugyanott öthónapos malac is eladó. 3-3

22 hold prima rét, jó tanyaépületekkel eladó. Pintér. x1

5 és fél öles épületnek összes faanyag, ugymint gerendák, horogfák, ajtók és ablakok sürgősen eladók, Vasut-u. 16. sz.

Szent György-utca 9. számú ház eladó, esetleg földért elcserélendő. Értekezés ugyanott. x41

Fél hold szőlő tanyaépülettel jutányos áron eladó. Értekezés Munkácsi Mihály utca 4. szám. x58

Justh Gyula-utca 60. sz. alatti ház szabadkészből eladó. Értekezni lehet ugyanott. 2v1

Csemegi Károly-utca 10 sz. alatt két szobás lakás azonnal kiadó. Hunyadi-tér 1 sz. alatti két szobás lakás szintén kiadó. Érdeklődni lehet a fenti 1 sz. alatt. x1

20 hold föld, homokos szántó, tanyaépületekkel eladó. Cim a kiadóban. x4

21 hold szántóföld eladó. Cim a kiadóban. 5-4

Nagymező-utca 30. számú jókarban lévő ház sürgősen eladó. Értekezni lehet ugyanott vasárnaponként d. e. 10-től d. u. 3 óráig.

Aváros közelében 3—6—7—10—15—18 holdas tanya birtokok eladók. Pintér. x1

Borpince utcai bejáratú, vízvezetékekkel azonnalra kiadó. Bővebbet Kereszt-utca 6. sz. x5

Egy padolt szoba, konyhás lakást keresek azonnalra, esetleg 1-re. Cim a kiadóhivatalban. 3-3

20 hold szántóföld a Nagyrében haszonbérbe kiadó. Ugyanitt 160 csomónak törekje eladó. Értekezés Kétágu-utca 9. 3-1

Földeket, házakat, bérleteket a legelőnyösebb feltételek mellett, részletfizetésre is, mindenkor irodám útján vehetők. Pintér János ingatlan adás-vételi iroda Csongrád, Árpád-utca 11. szám. x1

Sinkó-féle urbáni 1 hold szőlő és másfél hold szőlő épületekkel eladó. Értekezés a helyszínen Urbán-ut 1313. x95

AMámái-rétben a Forgó-féle földből egy hold eladó. A Kilencesben 2 és fél hold haszonbérbe kiadó. Értekezés Andrásy-utca 11. sz. 3-3

Jókai-utca 23. sz. ház utcai fele eladó. Érdeklődés 21. sz. alatt Ádám Kálmánál.

Faragó-féle földön épült 448. sz. tanya (Uri Kása szomszédságában levő) tanya keresek. Érdeklődni Papp rendőrnél Zrínyi-utca 23. sz. 2-1

Szentesi-ut mellett 7 kat. hold tanya föld eladó. Andrásy-utca 14. 3-3

60 holdas birtok jó tanyaépületekkel kedvező fizetési feltételek mellett eladó, 10.000 pengővel átvehető. Érdeklődni lehet Árpád-utca 11. x49